

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTIDA OILA BILAN ISHLASH

*Nizomiy nomidagi TDPU, maktabgacha ta'lif fakulteti.
Mualliflar: N.M.Kayumova, F. Yozilova, Z.Yozilova.*

Annotatsiya: Maktabgacha ta'lif tashkilotlarida oila bilan hamkorlik qilish bolalarning har tomonlama rivojlanishiga yordam beradi. Ushbu maqolada ota-onalar va pedagoglar o'rtasidagi o'zaro aloqalarni mustahkamlash usullari, samarali hamkorlik strategiyalari va xalqaro tajribalar tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lif, oila bilan ishslash, pedagogik yondashuvlar, hamkorlik, innovatsion metodlar.

Kirish: Maktabgacha yoshdagi bolalarning ta'lif jarayoni samaradorligini oshirishda oila va ta'lif muassasasi o'rtasidagi hamkorlik muhim ahamiyat kasb etadi. Ota-onalar va tarbiyachilar o'rtasida o'rnatilgan mustahkam hamkorlik bolaning ijtimoiy, emotsiyal va intellektual rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli, maktabgacha ta'lif muassasalarida oila bilan ishslashning samarali mexanizmlarini ishlab chiqish dolzarb masalalardan biridir.

Oila bilan ishslashning asosiy yo'nalishlari

1. **Ota-onalarni ta'lif jarayoniga jalg etish** – farzandlari ta'lif oladigan muhitni yaxshi tushunishlari uchun ota-onalarni faol ishtirok etishga rag'batlantirish.
2. **Pedagogik treninglar va maslahatlar** – ota-onalarga bolalarni tarbiyalash bo'yicha nazariy va amaliy bilim berish.
3. **Oilaviy muhitni o'rghanish va psixologik qo'llab-quvvatlash** – bolaning oiladagi sharoitini tahlil qilib, mos tavsiyalar ishlab chiqish.
4. **Hamkorlik tadbirlarini tashkil qilish** – ota-onalar, tarbiyachilar va bolalar ishtirokida turli tadbirlarni o'tkazish orqali o'zaro aloqalarni mustahkamlash.

Samarali hamkorlik usullari

- **Ota-onalar uchun ochiq eshik kunlari** – ota-onalarga ta'lif jarayonini kuzatish va unda ishtirok etish imkoniyatini yaratish.
- **Elektron aloqa va axborot texnologiyalaridan foydalanish** – ota-onalar bilan doimiy aloqani ta'minlash uchun messenjerlar va onlayn platformalardan foydalanish.
- **Psixologik va pedagogik maslahatlar** – ota-onalarga individual yondashuv asosida bolalar tarbiyasi bo'yicha maslahatlar berish.

Xalqaro tajriba Xorijiy ta'lif tajribalari shuni ko'rsatadiki, maktabgacha ta'lif tizimida ota-onalar bilan hamkorlik qilish bolalarning ta'limga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Masalan, Finlyandiyada oilalar maktabgacha ta'lif jarayonining ajralmas

qismi hisoblanadi, Yaponiyada esa ota-onalar va pedagoglar muntazam uchrashuvlar o‘tkazib, ta’lim sifatini oshirish bo‘yicha hamkorlik qilishadi.

Xulosa va tavsiyalar Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida oila bilan ishslash bolalarning har tomonlama rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Samarali hamkorlikni ta’minlash uchun pedagoglar va ota-onalar o‘zaro muloqot qilishlari, pedagogik bilim va tajribalarni almashishlari zarur. Shuningdek, ota-onalarni pedagogik jarayonlarga jalg etish, zamonaviy metodlardan foydalanish va innovatsion yondashuvlarni tatbiq etish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Kayumova, N. M. (2022, noyabr). Maktabgacha ta’lim muassasasi direktori faoliyatining funksional mas’uliyatlari. “Ilmiy taraqqiyot davri” xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari, 1(3), 102-107-betlar.
2. Kayumova, N. M., & Roziyeva, M. M. Oilaning milliy merosdagi xalq pedagogikasidagi axloqiy va ma’naviy ta’limdagi roli. “Uchinchi Renessans davrida maktabgacha ta’lim va tarbiyaning roli” ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari, 102-104-betlar.
3. Kayumova, N. M., & Bazarbayeva, Z. O. (2023, oktabr). Bolalar nutqi psixologik va pedagogik muammo sifatida. “Fan, amaliyot va ta’limdagi innovatsion tendensiyalar” xalqaro ilmiy konferensiyasi materiallari, 2(8), 68-73-betlar.
5. Kayumova, N. M. (2023). Maktabgacha ta’lim muassasalari va oilada milliy qadriyatlar ruhida bolalarni tarbiyalash. Zamonaviy ilmiy tadqiqotlar xalqaro ilmiy jurnali, 1(6), 33-38-betlar.
6. Kayumova, N. M., & Turg‘unova, M. R. (2023, yanvar). “Birinchi qadam” davlat ta’lim dasturi maktabgacha ta’lim muassasalarida ta’limiy jarayonlarni tashkil etishda. Xalqaro konferensiyalar, 1(2), 609-612-betlar.
7. Kayumova, N. M., & Turg‘unova, M. R. (2023, yanvar). Pedagoglarning malaka va mahorati orqali maktabgacha ta’lim sifatini oshirish. Xalqaro konferensiyalar, 1(2), 605-608-betlar.
8. Kayumova, N. M., & Murodxo‘jaeva, Z. M. (2023, yanvar). Pedagoglarning ijodiy faoliyatini tashkil etishda kreativ yondashuvlar. Xalqaro konferensiyalar, 1(2), 601-604-betlar.
9. Kayumova, N. M., & Yakubova, Z. Z. (2021). Maktabgacha ta’lim – bilimli va madaniyatli shaxsni shakllantirish vositasi sifatida. “XXI asrda fan, madaniyat va IT konteksti” xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari, 92-95-betlar.
10. Kayumova, N. M. (2019). ESP sinflarida ingliz tilini o‘qitish xususiyatlari. Zamonaviy ilmiy tadqiqotlar, 128-bet.
11. Kayumova, N. M., & Pirmuxamedova, M. E. (2019). Maktabgacha ta’lim muassasasi rahbari va uning funksional majburiyatları. “Zamonaviy ta’lim muammolari: tajriba va innovatsiyalar” jurnali, 42-bet.